

Zastavení exekuce

Soudní exekutor zkoumá podmínky pro zastavení exekuce podle § 55 e. ř. k okamžiku vydání svého rozhodnutí. Bylo-li za trvání exekuce vymoženo částečné plnění (v jakékoliv výši), z podstaty věci se nejedná o bezvýslednou exekuci, a to bez ohledu na skutečnost, zda bylo plnění vymoženo před uplynutím nebo až po uplynutí dvanáctileté doby stanovené v § 55 odst. 11 e. ř.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 345/2026 ze dne 11.6.2026)

Nejvyšší soud rozhodl v exekuční věci oprávněné Intrum Czech, s. r. o., se sídlem v P., proti povinnému J. V., zastoupenému Mgr. P.A., advokátem se sídlem v O., pro 116 528 Kč s příslušenstvím, vedené u soudního exekutora JUDr. Ondřeje Mareše, LL.M., Exekutorský úřad Litoměřice, pod sp. zn. 124 Ex 364/11, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. října 2025, č. j. 9 Co 115/2025-228, tak, že dovolání povinného se zamítá.

Z odůvodnění :

Soudní exekutor JUDr. Ondřej Mareš, LL.M., Exekutorský úřad Litoměřice, pověřený vedením exekuce na základě usnesení Okresního soudu v Karviné ze dne 27. ledna 2011, č. j. 48 EXE 962/2011-13, o nařízení exekuce, usnesením ze dne 28. ledna 2025, č. j. 124 Ex 364/11-207, zamítl návrh povinného na zastavení exekuce podaný z důvodu, že podle povinného nedošlo ve smyslu ustanovení § 55 odst. 11 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů (dále též jen „e. ř.“), v posledních 12 letech ani k částečnému uspokojení vymáhané povinnosti. Soudní exekutor své rozhodnutí odůvodnil tím, že poslední částečné uspokojení vymáhané povinnosti eviduje k datu 9. ledna 2025 v částce 3 017,53 Kč, a to na základě platby poukázané dlužníkem povinného podle exekučního příkazu k provedení exekuce příkazáním jiné peněžité pohledávky (z hráčského účtu u společnosti Tipsport.net a. s.) ze dne 26. března 2024, č. j. 124 EX 364/11-167. Soudní exekutor vysvětlil, že ač byla platba připsána na jeho účet až po podání návrhu povinného na zastavení exekuce, brání zastavení exekuce podle § 55 odst. 7 a násl. e. ř. Aby totiž mohlo dojít k zastavení exekuce podle § 55 odst. 11 e. ř., musí být veškeré podmínky vymezené v tomto ustanovení splněny současně. Přestože ke dni podání návrhu na zastavení exekuce podmínky mohly být splněny, s příchozí (shora uvedenou) úhradou následně pominuly a ke dni rozhodnutí splněny nejsou. Účelem a smyslem právní úpravy exekučního řízení je, aby nařízená exekuce byla (až na zákonné výjimky odůvodňující její zastavení) provedena. Smyslem právní úpravy ustanovení § 55 odst. 7 a násl. e. ř. je zastavení exekucí, které jsou vedeny zcela bezvýsledně. Bylo-li však ještě před pravomocným zastavením exekuce plnění částečně vymoženo, podmínky zastavení exekuce nelze mít za splněné.

Krajský soud v Ostravě (dále též jen „odvolací soud“) k odvolání povinného usnesením ze dne 31. října 2025, č. j. 9 Co 115/2025-228, rozhodnutí soudního exekutora potvrdil. V odůvodnění uvedl, že prvotní podmínkou pro postup exekutora podle ustanovení § 55 odst. 11 e. ř., a tedy pro zastavení exekuce s ohledem na její bezvýslednost, je právě uplynutí doby 12 let od vyznačení doložky provedení exekuce, resp. v projednávané věci ve smyslu přechodného ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. [214/2022](#) Sb. od nabytí právní moci usnesení o nařízení exekuce, aniž by po tuto dobu došlo byt i

jen k částečnému uspokojení vymáhané povinnosti. Do této doby se podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona č. [214/2022](#) Sb. v projednávaném exekučním řízení zahájeném před 1. lednem 2022 (v němž i usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci před 1. lednem 2022) započítává i doba bezvýsledného vedení exekuce uplynulá před účinností uvedeného zákona, avšak na druhé straně stanovená doba bezvýsledného vedení exekuce neběží podle § 55 odst. 12 písm. b), c) e. ř. mimo jiné po dobu, po kterou probíhalo řízení o návrhu na zastavení exekuce, a také po dobu, po kterou nebylo možno exekuci provést z důvodu zahájeného a probíhajícího insolvenčního řízení povinného.

Odvolací soud uvedl, že v projednávané věci doba 12 let bezvýsledného vedení exekuce počala běžet ode dne právní moci usnesení o nařízení exekuce, tj. od 12. dubna 2011, avšak v době od 16. června 2012 do 18. června 2012 a od 26. října 2012 do 6. listopadu 2012 neběžela z důvodu insolvenčních řízení povinného a v době od 18. února 2022 do 6. dubna 2022, od 29. června 2023 do 6. června 2024 a od 15. prosince 2024 dosud pak neběžela z důvodu řízení o návrzích povinného na zastavení exekuce. Rozhodující pro běh zákonné dvanáctileté doby bezvýslednosti exekuce ve smyslu ustanovení § 55 odst. 11 e. ř. v projednávané věci je však zejména skutečnost, že dne 9. ledna 2025 došlo k částečnému vymožení, a tedy uspokojení vymáhané povinnosti, a proto od tohoto data ve smyslu ustanovení § 55 odst. 11 věty čtvrté a páté e. ř. počala běžet nová, jak šestiletá doba dle ustanovení § 55 odst. 7 e. ř., tak dvanáctiletá doba dle § 55 odst. 11 e. ř., přičemž tato doba k datu vydání napadeného usnesení soudního exekutora, tj. ke dni 28. ledna 2025, neuplynula. Pro počítání doby 12 let určené v § 55 odst. 11 e. ř. se uplatňují stejná pravidla, jako u doby stanovené v § 55 odst. 7 e. ř., a sice že od každého částečného vymoženého plnění, respektive uspokojení vymáhané povinnosti, počíná ve smyslu § 55 odst. 11 věty čtvrté e. ř. vždy běžet nová dvanáctiletá doba. Ani podle odvolacího soudu není relevantní skutečnost, že k částečnému vymožení plnění došlo až po podání návrhu povinného na zastavení exekuce, neboť, jak uvedl soudní exekutor, splnění podmínek pro zastavení exekuce je třeba vždy posuzovat k okamžiku, kdy se o zastavení exekuce (i z důvodu § 55 odst. 7, 11 e. ř.) rozhoduje. V projednávaném případě tak s ohledem na vymožené plnění ze dne 9. ledna 2025 počala od 10. ledna 2025 běžet nová dvanáctiletá doba bezvýslednosti.

Usnesení odvolacího soudu napadl povinný dovoláním, podle něhož napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení dosud v rozhodovací praxi dovolacího soudu nevyřešených právních otázek:

1. Má nepatrné plnění vymožené soudním exekutorem až po marném uplynutí maximální dvanáctileté lhůty stanovené v § 55 odst. 11 větě čtvrté e. ř., avšak před vydáním usnesení o zastavení exekuce, účinky obnovení (restartu) běhu této lhůty dle § 55 odst. 11 věty páté e. ř?

2. Je v souladu s účelem zákona č. [286/2021](#) Sb. a principem právní jistoty výklad, podle kterého lze absolutní prekluzivní lhůtu pro vedení marné exekuce kdykoli zvrátit bagatelním plněním vymoženým v době, kdy již exekuce neměla být vedena?

Podle dovolatele odvolací soud napadeným rozhodnutím porušil jeho hmotné právo, když nesprávně vyložil § 55 odst. 11 e. ř., který podle dovolatele obsahuje absolutní a nepřekročitelnou prekluzivní dvanáctiletou lhůtu, protože jakmile uplyne 12 let bez relevantního uspokojení pohledávky, musí být exekuce zastavena. Vymožení částky 3 017 Kč, k němuž došlo až po uplynutí dvanáctileté lhůty podle § 55 odst. 11 e. ř., nemůže způsobit její restart. Uvedená lhůta je podle dovolatele absolutní a nepřekročitelná, jakmile tato lhůta uplyne, exekuce musí být vzhledem k nesplnění svého účelu zastavena. Dovolatel odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2024, sp. zn. 20 Cdo 598/2024, v němž Nejvyšší soud zdůraznil, že nová právní úprava obsažená v § 55 e. ř. představuje nepravou retroaktivitu, je třeba respektovat legitimní očekávání účastníků řízení a nelze připustit, aby se exekuce po více než 12 letech bezvýslednosti vedla dál na základě pozdního technického plnění, které hodnotí pouze formálně. Retroaktivita podle dovolatele nesmí porušovat legitimní očekávání povinného, přičemž odvolací soud aplikoval pravou retroaktivitu. Povinný proto navrhuje, aby Nejvyšší soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Oprávněný se k podanému dovolání nevyjádřil.

Nejvyšší soud jako soud dovolací věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném od 1. ledna 2022 (srov. část první čl. II bod 1 zákona č. [286/2021](#) Sb.). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. a že jde o rozhodnutí, proti kterému je dovolání přípustné podle § 237 o. s. ř. (neboť závisí na řešení otázky, která dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena, a sice zda je třeba zastavit exekuci pro její bezvýslednost v situaci, kdy dvanáctiletá doba podle § 55 odst. 11 e. ř. již uplynula, avšak předtím, než soudní exekutor o zastavení exekuce rozhodl, došlo k částečnému vymožení plnění), přezkoumal napadené usnesení ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř. bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání není důvodné.

Podle ustanovení § 55 odst. 7 e. ř. nedošlo-li po dobu posledních 6 let počítaných po vyznačení doložky provedení exekuce ani k částečnému uspokojení vymáhané povinnosti a není-li exekucí postižena nemovitá věc, vyzve exekutor oprávněného, aby ve lhůtě 30 dnů sdělil, zda souhlasí se zastavením exekuce nebo, aby ve stejné lhůtě sdělil, že se zastavením exekuce nesouhlasí. Jestliže oprávněný vyjádřil souhlas se zastavením exekuce nebo lhůta podle věty první uplynula marně, exekutor exekuci zastaví. Pro účely rozhodnutí o zastavení exekuce podle věty druhé a odstavců 8, 10 nebo 11 se na řízení spojená ke společnému řízení hledí, jako by ke spojení řízení ke společnému řízení nedošlo.

Podle ustanovení § 55 odst. 11 e. ř. je-li složena záloha podle odstavce 8 nebo jde-li o oprávněného, který byl zproštěn od složení zálohy na další vedení exekuce, lhůta podle odstavce 7 se prodlužuje o další 3 roky. Po uplynutí tříleté lhůty podle věty první se odstavce 7 až 10 a věta první použijí obdobně a lhůta podle odstavce 7 a věty první se prodlouží o další 3 roky. Po uplynutí lhůty podle odstavce 7 prodloužené o dobu podle věty první a druhé exekutor nepostupuje podle odstavce 7 až 10 a exekuci zastaví. Celková doba po vyznačení doložky provedení exekuce, po kterou nedošlo ani k částečnému uspokojení vymáhané povinnosti, nesmí v nepřerušeném trvání překročit po sobě následujících 12 let od vyznačení doložky provedení exekuce nebo posledního vymoženého plnění, nastalo-li později; do této lhůty se nezapočítávají doby uvedené v odstavci 12. Dojde-li v rozhodné době k částečnému vymožení povinnosti, běží lhůta uvedená v odstavci 7 věty první znovu od počátku ode dne následujícího po dni, v němž naposledy došlo k částečnému vymožení povinnosti. Po dobu, po kterou trvá prodloužení exekuce, soud nerozhodne o zastavení exekuce pro nemajetnost a návrh na zastavení exekuce pro nemajetnost zamítne. Jde-li o oprávněného podle odstavce 9, věty druhé až čtvrtá se nepoužijí.

Nejvyšší soud předně uvádí, že výše vymožené částky (podle dovolatele „nepatrné“ či „bagatelní“ plnění) není z hlediska řešení formulovaných dovolacích otázek rozhodná, neboť ustanovení § 55 odst. 7, 11 ve znění účinném od 1. září 2022 nestanoví minimální výši částečného uspokojení. Částečné uspokojení v jakékoliv výši má proto za následek nový běh šestileté doby podle ustanovení § 55 odst. 7 e. ř. a rovněž dvanáctileté doby podle § 55 odst. 11 e. ř., jak Nejvyšší soud již vysvětlil např. v usnesení ze dne 10. září 2024, sp. zn. 20 Cdo 858/2024, či ze dne 12. listopadu 2025, sp. zn. 20 Cdo 2474/2025.

Otázkou, která dosud nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu vyřešena, zůstává, zda je třeba zastavit exekuci pro její bezvýslednost v situaci, kdy dvanáctiletá doba podle § 55 odst. 11 e. ř. již uplynula, avšak předtím, než soudní exekutor o zastavení exekuce rozhodl, došlo k částečnému vymožení plnění.

Namítá-li dovolatel, že napadeným usnesením odvolacího soudu bylo porušeno jeho hmotné právo, neboť odvolací soud nesprávně vyložil § 55 odst. 11 e. ř., který podle názoru dovolatele obsahuje

absolutní a nepřekročitelnou prekluzivní lhůtu, je třeba v první řadě uvést, že hmotné právo dovolatele ve smyslu domnělého zániku vymáhané pohledávky v žádném případě nemohlo být napadeným usnesením dotčeno. Nejvyšší soud již v usnesení ze dne 16. července 2025, sp. zn. 20 Cdo 1114/2025, uveřejněném pod č. 12/2026 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vysvětlil, že z § 55 e. ř. nelze dovodit to, že by pohledávka oprávněného měla mít po předchozím zastavení exekuce pro bezvýslednost povahu naturální obligace, jako je tomu například u pohledávky, na kterou se vztahuje rozhodnutí o osvobození dlužníka od placení, vydané podle § 414 odst. 1 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), jež v neuhrazeném rozsahu nezaniká, ale v soudním či jiném řízení ji nelze věřiteli přiznat a ve vykonávacím řízení má stejný režim jako pohledávka, u které byla účinně vznesena námitka promlčení. Tím spíše potom nelze z § 55 e. ř. dovodit prekluzi samotné vymáhané pohledávky.

Dovolateli nelze přisvědčit ani v jeho názoru, že ustanovení § 55 odst. 11 e. ř. obsahuje absolutní a nepřekročitelnou prekluzivní lhůtu, jejímž marným uplynutím exekuce zaniká. Z ustanovení § 55 odst. 7, 11 e. ř. je totiž zřejmé, že exekuce není v případě bezvýslednosti zastavena ze zákona. Zákon ukládá soudnímu exekutorovi, aby exekuci zastavil. Jde o ustanovení směřující k vydání konstitutivního rozhodnutí, přičemž soudní exekutor není oprávněn exekuci pro její bezvýslednost zastavit před uplynutím uvedené doby. K vydání usnesení o zastavení exekuce pro její bezvýslednost podle § 55 odst. 11 tak nutně musí dojít až po uplynutí dvanáctileté doby. Pokud by bylo úmyslem zákonodárce spojit uplynutí dvanácti let marného vedení exekuce s následkem prekluze oprávnění soudního exekutora vést exekuci, nepochybně by stanovil, že k prekluzi dojde ex lege. Dvanáctiletá doba obsažená v ustanovení § 55 odst. 11 e. ř. proto nemá prekluzivní charakter. Exekuce trvá (bez ohledu na uplynutí doby dle § 55 odst. 11 e. ř.) až do právní moci usnesení o jejím zastavení.

Je přitom třeba trvat na tom, že soudní exekutor zkoumá podmínky pro zastavení exekuce podle § 55 e. ř. k okamžiku vydání svého rozhodnutí. Bylo-li za trvání exekuce vymoženo částečné plnění (v jakékoliv výši), z podstaty věci se nejedná o bezvýslednou exekuci, a to bez ohledu na skutečnost, zda bylo plnění vymoženo před uplynutím nebo až po uplynutí dvanáctileté doby stanovené v § 55 odst. 11 e. ř. V důsledku vymožení částečného plnění tak počala běžet nová šestiletá doba podle § 55 odst. 7 e. ř. i dvanáctiletá doba podle § 55 odst. 11 e. ř., která ke dni vydání rozhodnutí soudního exekutora neuplynula, a podmínky pro zastavení exekuce pro její bezvýslednost proto nebyly splněny.

K argumentaci dovolatele, že soudní exekutor by takto mohl uměle „lhůtu“ prodlužovat reaktivním vymáháním, Nejvyšší soud dodává, že je povinností soudního exekutora (soudní exekutor je za splnění této povinnosti odpovědný, uplatní se zde ustanovení § 7 e. ř. upravující dohled nad činností soudního exekutora) dobu uvedenou v § 55 odst. 11 e. ř. respektovat a v přiměřené době po jejím uplynutí bezvýsledné exekuce zásadně zastavovat, nicméně na průběh exekučního řízení nemá samotné uplynutí této doby vliv. Dojde-li k vymožení plnění, třeba i (v přiměřené době) po uplynutí 12 let marně vedené exekuce, jde stále o žádoucí jev, neboť je tím naplňován účel exekuce. Soudní exekutor je proto naopak povinen v takovém případě pokračovat v řádném vedení exekuce.

Dovolatel prosazuje názor, že v situaci, v níž povinný disponuje majetkem, z něhož je možné alespoň částečně exekučně vymáhanou povinnost uspokojit, nelze takový majetek k uspokojení věřitele použít (resp. exekuci již nelze vůbec provádět) pouze z důvodu, že povinný dostatečně dlouho porušoval svou povinnost poskytnout oprávněnému plnění dle vykonatelného exekučního titulu. Takový názor je třeba odmítnout jako nespravedlivý a zjevně nesprávný. Právní úprava obsažená v § 55 odst. 7 a násl. e. ř. nic nemění na skutečnosti, že primární povinností povinného je plnit vymáhanou povinnost. Disponuje-li povinný majetkem umožňujícím alespoň částečné splnění vymáhané povinnosti, je povinností soudního exekutora exekuci provádět, a to bez ohledu na uplynutí dvanáctileté doby dle § 55 odst. 11 e. ř. Očekávání povinného, že exekuce bude pro bezvýslednost zastavena, není v tomto ohledu relevantní.

Uvedený závěr je rovněž v souladu s obecným pravidlem vyjádřeným v ustálené rozhodovací praxi dovolacího soudu, podle něhož je smyslem exekuce její provedení, nikoli zastavení. Tomu odpovídá i míra ochrany, jež je v exekuci poskytována povinnému, a která je zásadně limitována tím, že dobrovolně nesplnil to, co mu bylo autoritativním výrokem uloženo (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. října 2014, sp. zn. 21 Cdo 3904/2014, ze dne 27. března 2018, sp. zn. 20 Cdo 6004/2017, nebo ze dne 20. října 2020, sp. zn. 1979/2020).

Namítá-li dovolatel, že závěr odvolacího soudu je v rozporu s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2024, sp. zn. 20 Cdo 598/2024, je jeho odkaz nepřipadný, neboť Nejvyšší soud se v daném rozhodnutí uvedenou otázkou nezabýval. Uzavřel, že nelze připustit, aby do marně vedené exekuce po více než 12 letech překvapivě bez dalšího vstoupila zákonná novela stanovující nově maximální délku trvání exekuce s následkem zastavení exekuce z důvodu zpětného započtení (celé) uplynulé dvanáctileté doby, neboť by tímto postupem (nerespektujícím podmínku výzvy oprávněnému) byla signalizována pravá (tudíž zapovězená) retroaktivita. Uvedený závěr není pro řešení dovolatelem formulovaných dovolacích otázek přiléhavý.

Odvolací soud (stejně jako soudní exekutor) dospěl ke správnému závěru, že v nyní řešené věci není návrh povinného na zastavení exekuce pro její bezvýslednost důvodný. Nejvyšší soud proto dovolání povinného podle § 243d písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Bez důvodné obohacení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvence a promlčení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zastavení exekuce](#)
- [Zpeněžování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Svéprávnost](#)
- [Směnka](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Hospodářská soutěž \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení, dokazování](#)